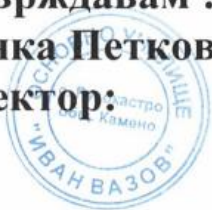

Утвърждавам :
Станка Петкова
Директор:

Съгласуваат:
Жельо Вардунски
Кмет на община Камено

П Л А Н

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ
НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ. 36 ОТ ЗЗБ**

**НА ТЕРИТОРИЯТА
НА ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
„ИВАН ВАЗОВ”**

с. Русокастро общ.Камено обл. Бургас

2022-2023 учебна година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Основание за разработването на плана се явява Закона за защита при бедствия и аварии обн. ДВ, бр. 102 от 19.12.2006
2. Целта на плана е да се повиши готовността на училището за действие при възникване на БАК, опазване на живота на личния състав, материалните ценности, провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи /СНАВР/ и създаване на условия за безаварийна работа.
3. ОБЩА ПРОГНОЗА ЗА ВЕРОЯТНИТЕ ЗА УЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ И ОБЩИНАТА БЕДСТВИЯ, АВАРИИ.

На територията на общината е възможно да възникнат следните СБ и Аварии:

- Наводнения, заснежавания, поледици, крупни пътни и ж.п. катастрофи с промишлени отрови, течни горива и земетресения. При своето проявление се очаква същите да нанесат значителен брой човешки жертви и материални щети на националното стопанство, да се нанесат разрушения на материалната база.

• ЗАМИСЪЛ ЗА ДЕЙСТВИЕ

А) при земетресение

Районът на учебното заведение и общината като цяло не попада в силно изразена сеизмична зона, но в случай на едно глобално земетресение се очаква възникването на средни разрушения. Силно ще се наруши шосейната, ж.п. мрежата, ще се блокира транспортното осигуряване на общината за определен период от време. При тази обстановка ще се обединят собствените сили и РС ПБЗН за ликвидиране на последствията.

Б) при авария в АЕЦ “Козлодуй”

При получаване на сигнала от дежурните на Областна и общинска администрация, по телевизията, същият се дублира в учебното заведение. Извършват се мероприятията по плана и се изпълняват разпореденията на РС ПБЗН - Камено.

В) при КПА в НХК - Бургас

Пътна и ж.п. катастрофи с участие на промишлени отрови. Сигналът се приема по /телефона/ и дежурния на ОбСС- Камено, оповестява се Обектовият щаб и личния състав. Издават се ИСЗ. Организира се работата по извършване на спасителни и евакуационни мероприятия на застрашените хора в огнището на поражение. Участват силите на РС ПБЗН, формированията на учебното заведение.

Г) при наводнения и пожари

В района наводнения освен от проливни дъждове не се прогнозира. При възникване на големи пожари в района на ОУ „Иван Вазов” с. Русокастро, ще се вземат

спешни мерки за ограничаване на пожара и загасяването му от личния състав на училището или РС ПБЗН - Камено.

II. ЗАЩИТА НА ЛИЧНИЯ СЪСТАВ ПРИ ОБЩА АВАРИЯ В АЕЦ “КОЗЛОДУЙ”

1. ЦЕЛ НА МЕРОПРИЯТИЕТО

Да се постигне максимално най-голяма защитеност на личния състав, хранителните продукти и водоизточниците от радиация. Да се повиши устойчивостта на учебния процес, в обстановката с повишен радиационен фон.

2. ПРОГНОЗА НА ОБСТАНОВКАТА

Независимо, че общината не е в прилежащата зона на АЕЦ “Козлодуй” при евентуална обща авария на централата, радиоактивният облак ще се насочи в различни посоки според въздушните течения, както се получи след аварията в Чернобил. В случай, че радиоактивният облак достигне територията на общината ще бъде затруднен учебния процес, ще се създаде реална опасност за здравето на учениците .

3. ЗАМИСЪЛ ЗА ДЕЙСТВИЕ

След получаване на сигнала и указанията от РС ПБЗН-Камено, информацията се предава по телефона - свежда се до целия личен състав, чрез ръководния състав. Обектовият щаб започва работа по плана:

- раздават се индивидуални средства за защита;
- раздават се материали за йодна профилактика - по 7 бр. Таблетки по 125 мгр.
- осъществява се контрол за недопускане запрашеност на територията на учебното заведение
- при обща авария на АЕЦ да се ползва ПРУ на учебното заведение
- уплътняват се всички прозорци и врати
- да се осъществява редовен контрол върху хранителните продукти
- да се изпира работното облекло след смяната
- поддържа се пряка телефонна връзка с Общинският щаб на ОбСС – Камено / 05515 - 3062/ и се предава всяка получена информация до целия личен състав на учебното заведение.

4. ОРГАНИЗИРАНЕ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО ПРИ ПРОВЕЖДАНЕТО НА:

- локализационни мероприятия

Взаимодействието се осъществява с Общинския щаб СНАВР на града - с дезактивационна техника при нужда за извършване на дезактивация на сградния фонд.

- при нужда се иска помощта на радиометричната служба Бургас
- за спасителни мероприятия при нужда да се търси помощта на Спешния център-Камено и ЦСМП-Бургас
- медицинското осигуряване ще се извърши от здравната служба на селото

III. ЗАЩИТА НА ЛИЧНИЯ СЪСТАВ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА СИЛНИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

1. ЦЕЛ НА МЕРОПРИЯТИЕТО

Да се окаже ефикасна помощ на пострадалите в района на учебното заведение и евакуирането им от огнището на поражение на безопасни зони.

2. ПРОГНОЗА ЗА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ СИЛНИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

Независимо, че селото и общината не попадат в силно изразена сеизмична зона, в случай на силно земетресение, ще има срутване на сгради. Реалност ще бъдат затрупвания на хора и транспортни средства. Ще бъдат нанесени значителни материални щети на сградния фонд на учебното заведение.

3. ЗАМИСЪЛ НА ДЕЙСТВИЕ

Отчитайки създалата се критична ситуация, най-вероятно Обектовият щаб ще окаже първа медицинска помощ на пострадалите и ще проведе спасителни мероприятия по извличането на затрупаните изпод разрушените постройки със собствени сили и при нужда с помощта на Общинския Щаб.

4. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ПРИВЕЖДАНЕ В ГОТОВНОСТ НА ОРГАНИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И СИЛИ ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ СИЛНИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

Съгласно предварителните указания и подготовка на обектовия щаб, ще получи нареждане от Директора на училището за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни мероприятия със съдействието на Общинския щаб за координация и наличната инженерна техника.

5. ПРОВЕЖДАНЕ НА СПАСИТЕЛНИ РАБОТИ

Непосредствено след получаване на указания от Директора, обектовия щаб и формированията ще започнат разузнаване на разрушените сгради и ще започне провеждането на спасителни работи в най-критичните места. Изключват се ел. захранването на сградите. Извличат се затрупаните. При необходимост им се оказва първа медицинска помощ от медицинското лице на учебното заведение. Ако пострадалите се нуждаят от хоспитализиране, се откарват с наличния транспорт в общинска болница.

6. ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА И ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО

САНДР или пост на учебното заведение, организира санитарно-хигиенни епидемиологични мероприятия с цел недопускане на епидемии в района. Незабавно следва да започнат да се укрепват пропукани стени и възможни срутвания на застрашени постройки - да се вземат всички предпазни мерки за недопускане на злополуки. Организира се взаимодействие между Общинския щаб, ЦСМП-Бургас, енергоснабдяване, ВиК. За нуждите на учебното заведение ще се наложи допълнителна доставка на медикаменти и превързочни материали.

IV. ПРОВЕЖДАНЕ НА СНАВР И ЗАЩИТА НА ЛИЧНИЯ СЪСТАВ, И ОБЕКТИ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ И ПРИ СЪЗДАВАНЕ НА ОГНИЩА НА ПОРАЗЯВАНЕ ОТ ПРОМИШЛЕНИ ОТРОВНИ ВЕЩЕСТВА

1. ЦЕЛ НА МЕРОПРИЯТИЕТО

Да се опази живота на хората в района на заразяването, да се вземат спешни мерки за недопускане на заразяване на хранителните продукти, създаване на условия за по-голяма устойчивост на учебния процес.

2. ПРОГНОЗА НА ПОСЛЕДСТВИЯТА

Най-вероятно такава КПА с участие на амоняк може да възникне в резултат на авария или ж.п. катастрофа с композиции на НХК - Бургас в гаровия район на Дружба и с. Свобода. Друга предпоставка за възникване на КПА е пътно-транспортно произшествие в чертите на селото по отсечката Бургас- Карнобат; НХК-Камено с автоцистерна превозваща амоняк и ли пропан-бутан. Ще се създаде сложна обстановка, във въздуха ще се появи газов облак, а в огнището на поражение може да има експлозии на цистерни, които могат да нанесат значителни материални щети и човешки жертви.

3. ЗАМИСЪЛ НА ДЕЙСТВИЕ

Обстановката ще изисква своевременно организиране и провеждане на спасителни и ликвидационни мероприятия, с привличане на сили от общината. При така създадената обстановка ще се наложи спешно изпълнение на следните мероприятия:

- уточняване на мащаба и степента на заразяването
- локализиране на изтичането на ОВ
- организиране на спасителни мероприятия по защита на работниците, учениците и населението попадащи в зоната на поражение
- оказване на първа медицинска помощ на пострадалите
- извеждане на хората от зоната на поражение с индивидуални средства за защита
- основно усилията се съсредоточават в зоната със смъртоносна концентрация

4. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СПАСИТЕЛНИ И НЕОТЛОЖНИ АВАРИЙНО-ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ РАБОТИ В ОБЕКТИТЕ, ЗАСЕГНАТИ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПОВ

Привеждането в готовност на ръководството на фирмата и щаба става по заповед на Ръководителя на Общинския щаб /Кмета на общината/ или от Директора на учебното заведение, чрез подаване на сигнал "БЕДСТВО" чрез оперативния дежурен по ОбСС.

- време за явяване на личния състав на обектовия щаб и формированията - до Ч+40 мин. Оповестяването се извършва от ръководителя на учебното заведение.
- при провеждане на спасителни, локализационни и ликвидационни мероприятия ще се използват формированията на РС ПБЗН при община Камено.

С цел предотвратяване или намаляване на последствията от авария с ПОВ е създадена организация по провеждането на предварителни неотложни работи:

- развърщане на схемата за оповестяване, окомплектоване на формированията на ГЗ с необходимия личен състав и техника.

По заповед на Директора на учебното заведение се раздават ИСЗ на служителите и учениците включително - дихателни за хлор и амоняк.

При нужда се използва ПРУ на учебното заведение или предвиденото за тази цел помещение.

5. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО

Съгласно Общинския план за защита на населението при бедствия и аварии е изградена схема за оповестяване и взаимодействие между обектите в града и съседните общини. Основно училището ще съгласува действията си в такива случаи със силите и средствата на Общинския щаб, ЦСМП-Бургас и РСПБС - Камено.

6. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ВИДОВЕТЕ ОСИГУРЯВАНИЯ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЛОКАЛИЗАЦИОННИТЕ, СПАСИТЕЛНИТЕ, ЗАЩИТНИТЕ И ЛИКВИДАЦИОННИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ

а) транспортно осигуряване

Със собствен транспорт и транспорт на общината по заявка.

б) радиационно химическо разузнаване

Ще се извършва от сили и средства на Общинския щаб и дозиметриста и химик-разузнавача от РС ПБЗН

в) медицинско осигуряване

Осъществява се със силите и средствата на фелдшерската служба на общината, а в особено тежки случаи от МБАЛ-Бургас.

г) метеорологична информация

За получаване на МТО данни ще се ползва информацията на Общинския щаб и хидрологично бюро град Бургас.

д) противопожарно осигуряване

Ще се организира със силите и средствата на фирмата и РС ПБЗН - Камено в случай на нужда.

е) санитарна обработка и обеззаразяване

Санитарната обработка, частична на личния състав ще се извършва с наличните сили и формирования, а в по-сложна обстановка и с помощта на Общинския щаб на ГЗ.

ж) лабораторен контрол

Ще се осъществява от радиометричната лаборатория град Бургас. същите ще определят заразеността на хранителните продукти, водата и обектите на околната среда.

з) информационна осигуряване

Ще се извършва по местното кабелно радио на Община Камено от специалисти и силите, и средствата на учебното заведение.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПЛАНА

1. Схема за оповестяване на ръководството, работниците и служителите.
2. Схема на маршрута при евакуация на служителите от сградата.
3. Схема на маршрута за заемане на ПРУ, предвиденото помещение.
4. Разчет на силите и средствата.
5. Осигуреност с индивидуални средства за защита при бедствия, съгласно Наредбата приета с ПМС № 3 от 10.01.2009 г.
6. План, схема на фирмата, учебното заведение.
7. Списък на групата, която ще получи и раздаде ИСЗ на личния състав и клиентите / посетителите/.
8. Заповед на ръководителя на фирмата, училището за сформирание на щаб за координиране на СНАВР и спасителна/и групи.
9. Таблица за телефоните.
10. Склад за химикали /ако имат такива/.
11. График към аварийния план за тренировки и учения на щаба за координиране на СНАВР и аварийните групи на обекта, за защита при бедствия.
12. Протоколи от проведените тренировки и учения на щаба за координиране на СНАВР и аварийните групи на обекта, за защита при бедствия.
13. Дневник с темите на проведените лекции за обучение на личния състав на обекта за защита при бедствия.
14. Справка за количествата опасни химически вещества използвани от фирмата, агрегатно състояние/течност, твърдо, прах и т.н./, опаковка /цистерни, торби, варели и др. /
15. Таблица с броя на служителите по категории /учениците по класове/курсове/
16. Таблица със сигналите на Гражданска защита.

СХЕМА

ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ЩАБА ЗА КООРДИНИРАНЕ НА СНАВР НА
ТЕРИТОРИЯТА НА ОУ „ИВАН ВАЗОВ” СЕЛО РУСОКАСТРО, ОБЩИНА
КАМЕНО

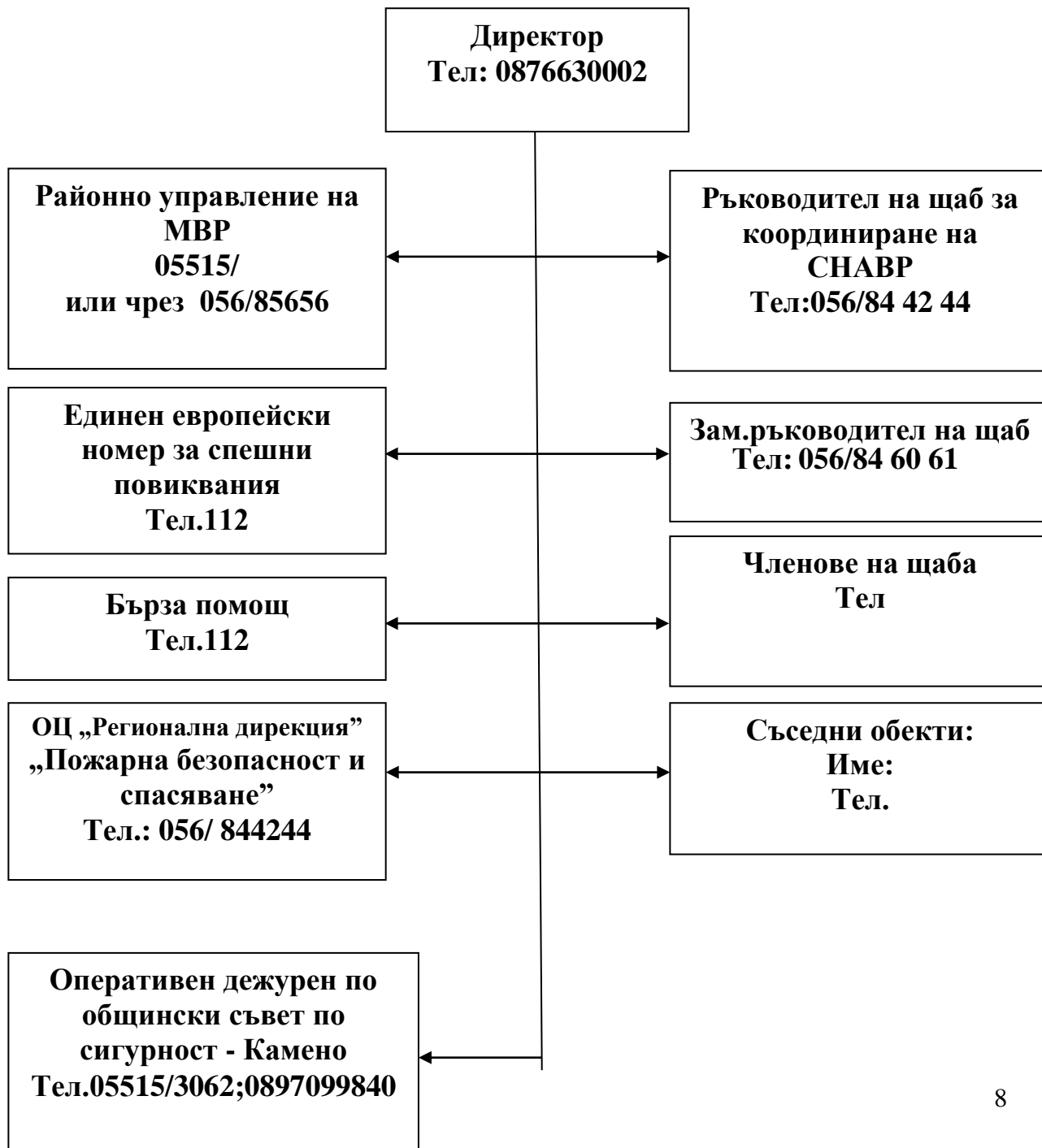

ТАБЛИЦА ЗА ТЕЛЕФОНИТЕ

Директор: Станка Петкова	Тел: 0897099831
Председател: Стоянка Стратиева	0895787912
Член на щаба: Галина Тъпчева	Тел: 0897099832
Член на щаба: Йорданка Иванова	Тел:

П Л А Н

ЗА ЕВАКУАЦИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОУ „Иван Вазов” с. Русокастро общ. Камено

ПОРЕДНОСТ	ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА	ДЛЪЖНОСТ И ФАМИЛИЯ НА ЛИЦЕТО
1.Съобщение за пожар	Всички присъстващи в сградата участват в евакуацията	Директор и учителите
2.Евакуация на учителите	Всички ученици се изеждат в коридора	Съгласно схемата под ръководството на учителите
3. Проверка на учениците	Всички ученици да се евакуират	От учителите
4.Места за евакуиране	В двора на училището	Учителите
5.Гасене	Тел:112	Учители, служители и пожарникари

ОУ „Иван Вазов” с. Русокастро общ. Камено

ЗАПОВЕД

№ 7/15.09. 2022 г.

ОТНОСНО: Сформиране на щаб за ръководството на действията на ръководния,техническия персонал и на учениците,при ликвидиране на пожари, аварии и свързаните с тях опасности /НЦ/ във връзка с чл.11.(1), т.10 от Наредба № I-209

На основание чл.36 от Наредба на МВР и МРРБ за правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност на обектите в експлоатация (ДВ бр.107/07.2004г.) и с целосигуряване на ПБ и подържане на строг противопожарен ред в ОУ „Иван Вазов” с. Русокастро

ЗАПОВЯДВАМ:

1. Да се сформира Щаб за ръководството на действията на целия състав при ликвидиране на пожари и за съдействие на органите на ПБ при осъществяване на пожарогасителна и аварийно-спасителна дейност:

Председател: Стоянка Димова Стратиева

Членове: 1. Галина Михайлова Тъпчева

2. Йорданка Стоянова Иванова

2. Задължения на щаба:

- Да изготви или участва в изготвянето на планове инструкции и схеми, относно действията при пожар, аварии и технвически ремонти в обекта. Същите да се утвърждават от директора след съгласуване с РСПБЗН.
- Да организира практическо проиграване на плановете, като се стреми да ги актуализира.
- Да определи необходимия брой противопожарни уреди, място на поставяне, обозначение и отговорник.

За целта изготвя списък в табличен вид утвърден от директора и предварително съгласуван с РСПБЗН. Същия да има следното разграфяване:

№	Сграда етаж	Място на съхранение	Наличност,вид ППУ	Липса	Отговорник	Подпис	Забележка
1	2	3	4	5	6	7	8
1	ОУ „Иван Вазов“	Коридор подземен етаж	1 бр.прахов пожарогасител	не	комисията		
2	ОУ „Иван Вазов“	Коридор I етаж	1 бр.прахов	не	комисията		

			пожарогасител 1 бр. CO2 1 бр. воден				
3	ОУ „Иван Вазов“	Коридор II етаж	2 бр.прахов пожарогасител Пожарогасител пожарогасител 1 бр. CO2	не	комисията		
4.	ОУ „Иван Вазов“	Физкултурен салон	1 бр.прахов пожарогасител	не	комисията		

• При пожар или авария да се яви на местопроизшествието и:

• Да действа по „Плана за действие на ръководния и техническия персонал и на работниците при ликвидиране на пожари и аварии”

- да следи и да оказва помощ по плана за евакуация

Да се уведомят в извънработно време от денонощната охрана по предварително изготвен списък. Същия да съдържа:

- наименование на щаба

- трите имена, длъжност, домашен адрес и телефон.

- кога се оповестяват

- начин на оповестяване.

• Членовете на щаба да контролират ръководителите на звена, обучаващи работниците и служителите за работа с противопожарни уреди и съоръжения.

• Щабът да сформира противопожарни ядра по работни места

- ядрата да се състоят от групи по минимум 3-ма души.

- същите да се инструктират

- При провеждане на учения от РСПБЗН в обектите да участват в занятието.

• Членовете на противопожарните ядра са задължени при пожар:

- да осигурят правилно и бързо протичане на евакуацията

- да спрат електрозахранването

- да отворят крана на байпасната връзка във водомерната шахта

- да отреагират първи при аварийна ситуация и началните фази на евентуално възникнал пожар ако това не застрашава живота и здравето им

- да съдействат при евакуация на имуществото до пристигане на ППА

- да оказват помощ директно в пожарогасенето само след разпореждане на РПГ

За неизпълнение на настоящата заповед ще бъде наложена административно-наказателна отговорност на служителите.

Заповедта да се сведе до знанието на целия личен състав, а на длъжностните лица по списък №1 да се връчи препис срещу подпис за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на ОДПБ и ръководителите на звена.

При настъпване на изменение на ОДПБ да изготви предложение за актуализация на заповед

II **.Относно:** Изграждане на групи за защита при бедствия, аварии и катастрофи и за правилното организиране на личния състав при възникване на бедствия, аварии и катастрофи .

I. Да се изградят следните групи за защита при бедствия, аварии и катастрофи в ОУ „Иван Вазов“ с. Русокастро, в състав:

1. Група за оповестяване:

Ръководител: Стоянка Димова Стратиева

Членове: 1. Галина Михайлова Тъпчева

2. Йорданка Стоянова Иванова

2. Санитарен пост:

Ръководител: Катя Колева

Член: Милка Матева

3. Група за получаване и за раздаване на индивидуалните средства за защита:

Ръководител: Стоянка Димова Стратиева

Членове: 1. Галина Михайлова Тъпчева

2.

4. Група за експлоатация на колективните средства за защита:

Ръководител: Стоянка Димова Стратиева

Членове: 1. Галина Михайлова Тъпчева

2. Йорданка Стоянова Иванова

5. Група за противопожарна защита – броят и съставът се определя със съдействието на специалисти от РС ”ПБЗН”

Ръководител: Стоянка Димова Стратиева

Членове: 1. Галина Михайлова Тъпчева

2. Йорданка Стоянова Иванова

Станка Петкова

Директор:

Г Р А Ф И К
КЪМ АВАРИЕН ПЛАН ЗА ТРЕНИРОВКИ И УЧЕНИЯ ЗА ЗАЩИТА ПРИ
БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ НА ОУ „ИВАН ВАЗОВ” СЕЛО
РУСОКАСТРО, ОБЩИНА КАМЕНО

ДАТА	ТЕМА	МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ	ОТГОВОРНИЦИ
м. октомври 2022 година	Действие и безопасно поведение при евакуация на учениците при възникнал пожар в сградата на училището.	Място за евакуация: Спортната площадка на училището.	Щаб по ГЗ към училището
м. март 2023 година	Безопасно поведение и евакуация при земетресение. Оказване на първа помощ на пострадали.	Спортната площадка на училището.	Учителите в съответния клас за определения час.

Стоянка Стратиева
Председател на Щаба

**ТАБЛИЦА
НА СИГНАЛИТЕ НА „ГРАЖДАНСКА ЗАЩИТА”**

"Въздушна	"Внимание! Внимание! Внимание!	Прекъснат вой на	С

опасност"	Въздушна опасност! Въздушна опасност! Въздушна опасност!" Текстът се повтаря неколкократно, след което се дават указания за поведението на населението.	електромеханични и електронни сирени в продължение на 3 мин.	локомотивни свирки, клаксони, камбани и др. С чести удари по звучащи предмети.
"Отбой от въздушна опасност"	"Внимание! Внимание! Внимание! Отбой от въздушна опасност! Отбой от въздушна опасност! Отбой от въздушна опасност!" Текстът се повтаря неколкократно, след което се дават указания за поведението на населението.	Непрекъснат вой на електромеханични и електронни сирени в продължение на 3 мин.	
"Опасност от радиоактивно заразяване"	"Внимание! Внимание! Внимание! Радиоактивно заразяване. Радиоактивно заразяване. Радиоактивно заразяване." Текстът се повтаря неколкократно, след което се дават указания за поведението на населението.	Вой на електронни сирени в продължение на 3 мин, последван от указания за поведението на населението.	С чести удари по звучащи предмети.
"Опасност от химическо и бактериологично заразяване"	"Внимание! Внимание! Внимание! Химическо (бактериологично) заразяване. Химическо (бактериологично) заразяване. Химическо (бактериологично) заразяване." Текстът се повтаря неколкократно, след което се дават указания за поведението на населението.	Вой на електронни сирени в продължение на 3 мин, последван от указания за поведението на населението.	С чести удари по звучащи предмети.
"Наводнение"	Внимание! Опасност от наводнение. Опасност от наводнение. Опасност от наводнение." Текстът се повтаря неколкократно	Вой на електронни сирени в продължение на 3 мин.	

ТАБЛИЦА
за броя на служителите по категории,и учениците по
класове

ОУ „Иван Вазов” с. Русокастро	Брой
Педагогически персонал	15
Помощно-Обслужващ персонал	5
I клас	16
II клас	11
III клас	11
IV клас	14
V клас	11
VI клас	14
VII клас	15

ПЛАН
ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ЛИЧНИЯ СЪСТАВ ПРИ ГАСЕНЕ НА ПОЖАРИ И
ЛИКВИДИРАНЕ НА АВАРИИ

1. Запазете самообладание.
2. Обадете се по най –бързия начин на тел. 112 и осведомете дежурния диспечер РСРБЗН на точния адрес и мястото на възникване на пожара.
Телефона за връзка с пожарната от селата е 112.
3. Евакуирайте хората и ценните предмети по най- безопасния и кратък път за евакуация.
4. Изключете захранването
5. При възможност започнете пожарогасене с наличните противопожарни уреди и съоръжения до пристигане на дежурната смяна от РСРБЗН.
6. Окажете съдействие на Началника на дежурната смяна за пожарогасене с точна и ясна информация относно огнището на пожара.
Има ли застрашени хора и предмети от пожара.
Има ли съдове под налягане с горими газове и течности.
Има ли боеприпаси или оръжие.
- 7.Забранявам заключването на вратите за евакуация, когато в обекта има хора.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за обучение на учениците за действия при бедствия, аварии, катастрофи, пожари и за оказване на първа помощ

През изминалото столетие в света рязко се увеличиха проявите на разрушителната сила на природата, инцидентите в различни области на промишленото производство, горските и селскостопански пожари и транспортните катастрофи, които причиниха човешки жертви, предизвикаха екологични катастрофи на огромни територии и оставиха трайни следи в психиката на милиони хора по света.

Двадесети век ще се запомни и с най-голямата екологична катастрофа в света след аварията в Чернобилската атомна електроцентрала, причинена от човешка небрежност и безотговорност.

Списъкът на природните бедствия и пожарите, сполетели човечеството през изминалия век, може да бъде събран в няколко тома, а жертвите, пострадалите и засегнатите вероятно са десетки милиони. Изводът, който налага нашето съвремие е, че за оцеляването в бедствени ситуации човек трябва да се готви през целия си съзнателен живот и тази подготовка трябва да започне от най-ранна детска възраст.

Предложената учебна програма за действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари е разработена в съответствие с изискванията на Закона за народната просвета и е съобразена с възрастовите, физиологическите и психологическите особености на учащите се. Учебната програма е предназначена за обучение на всички ученици от общообразователните и професионалните училища.

Целта на обучението е у подрастващите да се формира култура на поведение за оцеляване в бедствени ситуации, което може да бъде постигнато при условие, че обучението се провежда редовно и целенасочено, а учебното съдържание се преподава в пълен обем и методически правилно. Това ще даде възможност на учениците:

- да усвоят системата от знания за природните бедствия, производствените аварии и катастрофи, и пожарите;
- да придобият практически умения и навици за оцеляване;
- да формират необходимите способности за самозащита и взаимопомощ.

Програмата е построена на принципа на “спираловидното“ развитие на системата от знания, практически навици и умения за действия при природни бедствия, производствени аварии и катастрофи и пожари, което позволява през различните етапи на обучение да се формира относително цялостна представа у учениците за опасностите в обкръжаващия свят, като постепенно се разширява и задълбочава светогледа и нивото на практическата им подготовка за поведение в подобни ситуации.

Настоящата програма е отворена и може да бъде обогатявана и усъвършенствана с теми и учебни въпроси, съобразени с характерните особености на региона и наличната учебна и материална база, но при условие, че съдържанието на темите в настоящата учебна програма не се променя.

Предложените в учебната програма теми, обхващат най-необходимите знания за действия при бедствия и пожари. Те са разработени в логична последователност и постепенно нарастване на информационното ядро. За по-задълбоченото и трайно изучаване на учебния материал някои от темите се повтарят периодично през десетгодишния курс на обучение, като в тях се затвърдяват старите, нараства обемът от нови знания и се набляга на изграждането на практически умения и навици.

Съдържанието на темите в I-IV клас е подчинено на системността и последователността при разкриване същността на понятията. Учениците последователно изучават опасностите, с които могат да се сблъскат при възникването на стихийни бедствия, производствени аварии, катастрофи и пожари, както и начините за защита от тях. Теоретичните занятия се редуват с практически, като целта е преподавателят, използвайки игровия метод и проблемната ситуация, да предизвика у децата умения да прилагат наученото на практика и да изградят първоначални навици за действия в бедствени ситуации. Четиригодишният курс на обучение завършва с обобщаващо занятие.

Учебният материал, изучаван в V-VII клас, е предназначен за по-нататъшното задълбочаване и затвърдяване на знанията, изграждане на трайни практически умения и навици за самозащита и взаимопомощ в учащите се и формиране на съзнателно и отговорно отношение към въпросите на личната и колективна безопасност. Постигането на тези цели може да стане реално при условие, че теоретичните занятия се редуват с практически, така както са заложи в учебната програма.

За подготовка на учебните занятия може да се използват:

- * Учебно-методическо пособие на учителя за защита от бедствия, аварии и катастрофи, изд. на МОН, ГЗ, НСПАБ и БЧК, 1994 г.
- * Наръчник за оказване на първа помощ, БМЧК, София, 1993 г.
- * Първа помощ при ПТП, БЧК, София, 1996 г.
- * Учебно-методическо пособие на учителя за защита и самозащита от пожари (I - X клас), НСПАБ, София, 1998 г.
- * Наръчник за първа долекарска помощ, БМЧК, София, 2002 г.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ ПО ТЕМИ

I КЛАС

N	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ	Брой часове
1.	Сигнали на РС "ПБЗН" - МВР и действия на учениците при тяхното подаване.	1
2.	Изучаване и практическо усвояване на училищните планове за действия при бедствия и пожари.	1
3.	Понятие за първа помощ. Видове наранявания.	1
4.	Огънят – приятел и враг на човека. Предотвратяване и борба с пожарите. Противопожарна култура.	1
	ОБЩО:	4

1. КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ СТИХИЙНИТЕ БЕДСТВИЯ И КАК ДА СЕ ПРЕДПАЗИМ ОТ ТЯХ

Понятие за стихийни бедствия. Причини за тяхното възникване. Характер на опасностите, които произтичат от тях. Необходимост от подготовка на учениците за действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари. Страхът и паниката при екстремни ситуации и тяхното преодоляване.

1. Сигнали за ранно предупреждение и оповестяване на населението на територията на Република България. Действия на учениците при тяхното подаване

Видове сигнали.

Начини за подаване на различните сигнали и действия на учениците в такива случаи.

3.ИЗУЧАВАНЕ И ПРАКТИЧЕСКО УСВОЯВАНЕ НА УЧИЛИЩНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ БЕДСТВИЯ И ПОЖАРИ

Потенциални опасности, характерни за населеното място и региона, в който се намира училището. Характеристика на опасностите. Правила за поведение и действие при възникване на бедствия.

Тренировка по практическото усвояване на плана.

4. ПОНЯТИЕ ЗА ПЪРВА ПОМОЩ. ВИДОВЕ НАРАНЯВАНИЯ

Какво е това “първа помощ”. Видове наранявания в зависимост от причинителя. Основни правила за поведение и действие.

5. ОГЪНЯТ – ПРИЯТЕЛ И ВРАГ НА ЧОВЕКА

Огънят – приятел и враг на човека. Най-честите причини за възникване на пожари. Характерни причини за възникване на пожари от детска игра с огън. Необходими знания и умения за предотвратяване на възникването на пожари. Елементарни правила за самозащита от опасните фактори на пожара. Съобщението за пожар – точно и своевременно.

II КЛАС

N	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ	Брой часове
1.	Стихийни бедствия (земетресение и наводнение), причини за тяхното възникване и защита от тях.	1
2.	Детски противопогаз (ДП-1), необходимост и правила за използване. Памучно-марлена превръзка – поставяне.	1
3.	Изучаване и практическо усвояване на училищните планове за действия при бедствия и пожари.	1
4.	Професията на пожарникаря. Съобщение за пожар.	1
	ОБЩО:	4

1.СТИХИЙНИ БЕДСТВИЯ (ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ И НАВОДНЕНИЯ). ПРИЧИНИ ЗА ТЯХНОТО ВЪЗНИКВАНЕ И ЗАЩИТА ОТ ТЯХ

Понятие за стихийни бедствия. Какво представлява земетресението и какви опасности крие то? Правила за безопасно поведение по време на земетресение.

Основни понятия и причини за възникване на наводненията. Възможни последствия от наводненията. Действия при опасност от и по време на наводнение.

2.ДЕТСКИ ПРОТИВОГАЗ (ДП-1) - НЕОБХОДИМОСТ И ПРАВИЛА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ. ПАМУЧНО - МАРЛЕНА ПРЕВРЪЗКА – ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ПОСТАВЯНЕ

Предназначение на детския противопогаз. Подбор на лицевата част и проверка годността на противопогаза. Необходимост и правила за използване.

Предназначение на памучно-марлена превръзка. Поставяне.

3.ИЗУЧАВАНЕ И ПРАКТИЧЕСКО УСВОЯВАНЕ НА УЧИЛИЩНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ БЕДСТВИЯ И ПОЖАРИ

Потенциални опасности, характерни за населеното място и региона, в които се намира училището. Характеристика на опасностите. Правила за поведение и действие на учениците при възникване на бедствия. Тренировка по практическото усвояване на плана.

4.ПРОФЕСИЯТА НА ПОЖАРНИКАРЯ. СЪОБЩЕНИЕ ЗА ПОЖАР.

Кратки исторически сведения за пожарното дело от древността до днес. Запознаване с професията на пожарникаря. Разпознаване на противопожарните автомобили и запознаване със специалния им статут на движение при ликвидиране на произшествия. Запознаване с личното снаряжение на пожарникаря и средствата за лична защита и задължителното им използване при пожарогасене. Качества и професионални знания и умения, които пожарникарят трябва да притежава. Опазването на човешкия живот – главна тактическа задача при ликвидирането на произшествия. Подаване на съобщение на тел. 112. Лъжливите съобщения за пожар – проява на лекомислие и безотговорност. При възможност се посещава РС “ПБЗН”и/или МВР или се осъществява среща със служител от органите за пожарна безопасност.

5. ИЗГАРЯНИЯ И ИЗМРЪЗВАНИЯ

Общи понятия за различните видове термични травми (изгаряния, респ. попарвания, локални измръзвания). Основни правила за поведение и действие.

III КЛАС

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ	Брой часове
1.	Стихийни бедствия, предизвикани от резки промени на метеорологичните условия и защита от тях. Действия на учениците при стихийни бедствия.	1
2.	Детски противогаз (ДП-2). Респиратор. Памучно-марлена превръзка. Предназначение и правила за използване на индивидуалните средства за защита.	1
3.	Източници на запалване. Условия, обстоятелства и причини за възникване на пожари и аварии. Основни правила в случай на произшествие в бита.	1
4.	Изучаване и практическо усвояване на училищните планове за действия при бедствия и пожари.	1
	ОБЩО:	4

1.СТИХИЙНИ БЕДСТВИЯ, ПРЕДИЗВИКАНИ ОТ РЕЗКИ ПРОМЕНИ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНИТЕ УСЛОВИЯ, И ЗАЩИТА ОТ ТЯХ

Характеристика на стихийните бедствия, предизвикани от резки промени на метеорологичните условия (порои, наводнения, залежавания, снежни бури, ураганни ветрове и гръмотевични бури). Действия на учащите се при стихийни бедствия.

2.ДЕТСКИ ПРОТИВОГАЗ (ДП-2). РЕСПИРАТОР. ПАМУЧНО-МАРЛЕНА ПРЕВРЪЗКА. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ПРАВИЛА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ЗАЩИТА

Предназначение и основни елементи на детския противогаз. Подбор на лицевата част и проверка годността на противогаза. Необходимост и правила за използване. Респиратор - предназначение и правила за използване. Подръчни индивидуални средства за защита. Изработване и поставяне на памучно-марлена превръзка.

3.ИЗТОЧНИЦИ НА ЗАПАЛВАНЕ. УСЛОВИЯ, ОБСТОЯТЕЛСТВА И ПРИЧИНИ ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА ПОЖАРИ И АВАРИИ. ОСНОВНИ ПРАВИЛА В СЛУЧАЙ НА ПРОИЗШЕСТВИЕ В БИТА

Условия за възникване на пожар. Източници на запалване. Характерни причини за пожар. Битовите пожари – проява на човешка небрежност и нарушаване на елементарните правила за пожарна безопасност. Пожарна безопасност на електроуредите и на отоплителните уреди. Мерки за защита от опасните фактори на пожар в дома. Противопожарната култура – елемент от общата култура на съвременния човек.

4.ИЗУЧАВАНЕ И ПРАКТИЧЕСКО УСВОЯВАНЕ НА УЧИЛИЩНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ БЕДСТВИЯ И ПОЖАРИ

Потенциални опасности характерни, за населеното място и региона, в които се намира училището. Характеристика на опасностите. Правила за поведение и действия на учениците при възникване на бедствия. Тренировка по практическото усвояване на плана.

5.ВИДОВЕ ОТРАВЯНИЯ, НАВЯХВАНЕ, ИЗКЪЛЧВАНЕ И СЧУПВАНЕ

Видове отравяния. Основни признаци и поведение към пострадалия. Понятия за навяхване, изкълчване и счупване на кости. Поведение към пострадалия. Упражнения по оказване на първа помощ.

IV КЛАС

N	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ	Брой часове
1.	Производствени аварии и катастрофи. Замърсители на въздуха. Начини за защита.	1
2.	Действия при природни бедствия (земетресение, наводнение, силен вятър, снеговалеж и заледяване, мълнии).	1
3.	Изучаване и практическо усвояване на училищните планове за действия при бедствия и пожари. Поведение на гражданите при пожари в сгради за масово събиране на хора. Евакуация от обществени и жилищни сгради при пожар.	1
4.	Основни понятия за дишане и сърдечна дейност.	1
	ОБЩО:	4

1.ПРОИЗВОДСТВЕНИ АВАРИИ И КАТАСТРОФИ. ЗАМЪРСИТЕЛИ НА ВЪЗДУХА. НАЧИНИ ЗА ЗАЩИТА

Основни понятия и определения за аварията и катастрофите. Характеристика на възможните последици (пожари, взривове, изхвърляне на силно действащи отрови и радиоактивни вещества). Поведение при замърсяване със силно действащи отрови и радиоактивни вещества. Използване на индивидуални средства за защита при различни замърсявания.

2.ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ

Действия на учащите се при природни бедствия (земетресение, наводнение, силен вятър, снеговалеж и заледяване), мълнии (обобщаващо занятие).

3.ИЗУЧАВАНЕ И ПРАКТИЧЕСКО УСВОЯВАНЕ НА УЧИЛИЩНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ БЕДСТВИЯ И ПОЖАРИ. ПОВЕДЕНИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ ПРИ ПОЖАРИ В СГРАДИ ЗА МАСОВО СЪБИРАНЕ НА ХОРА. ЕВАКУАЦИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИ И ЖИЛИЩНИ СГРАДИ ПРИ ПОЖАР

Потенциални опасности, характерни за населеното място и региона, в които се намира училището. Характеристика на опасностите. Правила за поведение и действие на учениците при възникване на бедствия.

Евакуация от обществени и жилищни сгради при пожар. Завишени изисквания. Разучаване на плана за евакуация от училищната сграда. Тренировка на евакуация на класа.

4. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ ЗА ДИШАНЕ И СЪРДЕЧНА ДЕЙНОСТ

Основни понятия за дишане и сърдечна дейност. Методи за установяването им. Поведение към пострадали в безсъзнание.

5. ПОЖАРНА ОПАСНОСТ В ГОРИТЕ И В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО. ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ПОЖАР

Характерни причини за възникване на пожар в горите и в селското стопанство. Отрицателните последици от горски пожари. Пожароопасен сезон в горите. Правила за безопасно поведение на открито. Мерки за пожарообезопасяване на горите. Необходимост от съдействие на гражданите при ликвидиране на горски пожари.

V КЛАС

N	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ	Брой часове
1.	Поведение и действия на учениците при различни замърсявания.	1
2.	Поведение при пожар в жилищни и обществени сгради.	1
3.	Изучаване и практическо усвояване на училищните планове за действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари.	1
4.	Рани - видове. Упражнение по оказване на първа помощ при нараняване на меките тъкани.	2
	ОБЩО:	5

1.ПОВЕДЕНИЕ И ДЕЙСТВИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ ПРИ РАЗЛИЧНИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ

Радиоактивно замърсяване - причини. Особености на радиоактивното замърсяване на почвата, водата и въздуха. Защита при радиоактивно замърсяване. Правила за поведение и действия на учениците при радиоактивното замърсяване.

Химически опасни обекти. Последствия от аварии в обекти, работещи, съхраняващи и отделящи при горенето отровни вещества. Правила за поведение и действия на учениците при аварии, съпроводени с изхвърляне на силно действащи отровни вещества.

2.ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ПОЖАР В ЖИЛИЩНИ И ОБЩЕСТВЕНИ СГРАДИ

Практическо занятие за действие при възникване на пожар в жилищни и обществени сгради /хотели, магазини, детски и учебни заведения, музеи, театри, кина/. Предпазване от въздействието на опасните фактори на пожара и осъществяване на безопасна евакуация.

3.ИЗУЧАВАНЕ И ПРАКТИЧЕСКО УСВОЯВАНЕ НА УЧИЛИЩНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ БЕДСТВИЯ И ПОЖАРИ

Потенциални опасности, характерни за населеното място и региона, в който се намира училището. Характеристика на опасностите. Правила за поведение и действие на учениците при възникване на бедствия. Тренировка по практическото усвояване на плана.

4. РАНИ - ВИДОВЕ. УПРАЖНЕНИЕ ПО ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ПОМОЩ ПРИ НАРАНЯВАНЕ НА МЕКИТЕ ТЪКАНИ

Видове рани в зависимост от причинителя. Възможни усложнения на раните.

Упражнение по оказване на първа помощ при нараняване на меките тъкани.

VI КЛАС

N	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ	Брой часове
1.	Сигнали на "Гражданска защита". Правила за действия по сигналите на "Гражданска защита".	1
2.	Пожарна опасност на веществата и материалите. Предпазване от опасните фактори на пожара. Характерни причини за възникване на пожарите.	1
3.	Изучаване и практическо усвояване на училищните планове за действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари - съоръжения, защита и евакуация на хора, животни и материални ценности при пожар	1

	/противопожарни уреди за първоначално пожарогасене/.	
4.	Кръвотечение и кръвоспиране. Упражнение по оказване на първа помощ.	1
5.	Изгаряне и измръзване. Слънчев и топлинен удар. Упражнение по оказване на първа помощ.	1
	ОБЩО:	5

1. СИГНАЛИ НА “ГРАЖДАНСКА ЗАЩИТА”. ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ И ДЕЙСТВИЯ ПО СИГНАЛИТЕ НА “ГРАЖДАНСКА ЗАЩИТА”

Сигнали на гражданска защита. Правила за поведение и действия по сигналите на гражданска защита.

Видове индивидуални средства за защита. Правила за използването им.

Видове колективни средства за защита. Херметизиране на жилищното помещение.

2. ПОЖАРНА ОПАСНОСТ НА ВЕЩЕСТВАТА И МАТЕРИАЛИТЕ. ПРЕДПАЗВАНЕ ОТ ОПАСНИТЕ ФАКТОРИ НА ПОЖАРА. ХАРАКТЕРНИ ПРИЧИНИ ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА ПОЖАРИТЕ. ПРОЦЕС НА ГОРЕНЕ ПРИ ПОЖАР. СПОСОБИ И НАЧИНИ ЗА ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ГОРЕНЕТО

Пожароопасни свойства на веществата и материалите. Опасни фактори на пожара. Способи и начини за прекратяване на горенето. Характерни пожари и най-честите причини за възникването им. Фази на развитие на пожарите. Поведение за самозащита при пожар.

3. ИЗУЧАВАНЕ И ПРАКТИЧЕСКО УСВОЯВАНЕ НА УЧИЛИЩНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ БЕДСТВИЯ И ПОЖАРИ - СЪОРЪЖЕНИЯ, ЗАЩИТА И ЕВАКУАЦИЯ НА ХОРА, ЖИВОТНИ И МАТЕРИАЛНИ ЦЕННОСТИ ПРИ ПОЖАР /ПРОТИВОПОЖАРНИ УРЕДИ ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО ПОЖАРОГАСЕНЕ/

Потенциални опасности, характерни за населеното място и региона, в който се намира училището. Характеристика на опасностите. Правила за поведение и действия на учениците при възникване на бедствия. Евакуация – основен способ за защита при пожар. Евакуация на хора, животни и материални ценности. Тренировка по практическото усвояване на плана.

Запознаване с видовете подръчни противопожарни уреди за пожарогасене като средство за първоначално гасене. Устройство и принцип на действие на видовете пожарогасители и кофпомпите. Правила за поддържане. Най-честите грешки при използване на противопожарните уреди.

4. КРЪВОТЕЧЕНИЕ И КРЪВОСПИРАНЕ

Видове кръвотечения. Упражнение по оказване на първа помощ при кръвотечение - способи за временно спиране на кръвотечение. Точки за притискане с пръсти на артериите. Помощ при голяма загуба на кръв.

5. ИЗГАРЯНЕ И ИЗМРЪЗВАНЕ. СЛЪНЧЕВ И ТОПЛИНЕН УДАР. ПОВЕДЕНИЕ И ПЪРВА ПОМОЩ.

Изгаряне - признаци, степени и първа помощ. Измръзване - признаци, степени и първа помощ. Слънчев удар - признаци и първа помощ. Топлинен удар - признаци и първа помощ. Упражнение по оказване на първа помощ.

VII КЛАС

N	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ	Брой часове
1.	Отровни вещества. Начини за защита от тях.	1
2.	Процесът на горене. Способи за прекратяване на горенето. Средства за пожарогасене.	1
3.	Изучаване и практическо усвояване на училищните планове за действия при бедствия и пожари.	1
4.	Увреждане на стави и кости - навяхване, изкълчване и счупване. Упражнение по оказване на първа помощ.	2
	ОБЩО:	5

1. ОТРОВНИ ВЕЩЕСТВА. НАЧИНИ ЗА ЗАЩИТА ОТ ТЯХ

Основание за отровност на едно вещество. Класификация на отровните вещества. Степен на отровност и опасност при отравяне. Действия при замърсяване с отровни вещества. Отровни вещества, характерни за производствата в населеното място и областта, в която се намира учебното заведение.

Граждански противогаз - предназначение, устройство и принцип на действие. Избор на лицева част и проверка на херметичността му. Упражнение по поставяне и снемане на противогаза.

2.ПРОЦЕСЪТ НА ГОРЕНЕ. СПОСОБИ ЗА ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ГОРЕНЕТО. СРЕДСТВА ЗА ПОЖАРОГАСЕНЕ

Процесът на самовъзпламеняване и самозапалване. Горене на газове, течности и твърди вещества. Способи за прекратяване на горенето. Начини и средства за гасене. Най-често допусканите грешки от пострадали граждани при гасенето на пожарите.

3.ИЗУЧАВАНЕ И ПРАКТИЧЕСКО УСВОЯВАНЕ НА УЧИЛИЩНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ БЕДСТВИЯ И ПОЖАРИ

Потенциални опасности, характерни за населеното място и региона, в който се намира училището. Характеристика на опасностите. Правила за поведение и действия на учениците при възникване на бедствия, аварии и катастрофи. Тренировка по практическото усвояване на плана.

4.УВРЕЖДАНЕ НА СТАВИ И КОСТИ - НАВЯХВАНЕ, ИЗКЪЛЧВАНЕ И СЧУПВАНЕ. ПЪРВА ПОМОЩ

Признаци за навяхване и изкълчване на стави. Първа помощ при навяхване и изкълчване на стави.

Признаци за счупване на кости. Упражнение по оказване на първа помощ при счупване на кости.